

ЧИННИКИ, ЩО ПЕРЕШКОДЖАЮТЬ ЗАЛУЧЕННЮ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В КРАЇНИ СНД

Іноземними інвесторами є суб'єкти, які проводять інвестиційну діяльність на території країни. На сучасному етапі отримання прибутку, як кінцевої мети процесу інвестування, сприяє залученню іноземного капіталу. Інвестори вивчають національну економіку країни, її законодавчу систему, ресурси для визначення об'єкта капіталовкладень з більш високою віддачею.

Компенсуючи дефіцит внутрішніх заощаджень, ці інвестиції за самою своєю природою передбачають створення нових підприємств, або докорінну реструктуризацію та розширення існуючих компаній і тим самим найбільшою мірою сприяють економічному зростанню. У реальному житті вони найчастіше являють собою вкладення в акції експортно-орієнтованих підприємств, що також приносить певні вигоди країнам-реципієнтам за рахунок збільшення їх валютних надходжень. Важливі ПІІ і як джерело нових технологій і навиків управління.

При аналізі припливу ПІІ в країни СНД можна розділити ці держави на 2 ключові групи:

1. Експортерів енергоресурсів (Азербайджан, Казахстан, Росія і Туркменістан). ПІІ в них відрізняються від капіталовкладень в інші держави Співдружності, оскільки спрямовуються в основному в паливно-енергетичний комплекс (ПЕК). Мотивація таких інвестицій інша, ніж мотивація капіталовкладень в інші сектори економіки. На перший план виходять специфічні для даної галузі фактори: розмір, якість і географічне розташування ресурсів. Крім того, податковий режим у видобувних секторах часто помітно відрізняється від середнього по економіці. В той же час досвід Росії та Казахстану демонструє, що навіть у такій специфічній сфері капіталовкладень, як ПЕК, загальний інвестиційний клімат (законодавче забезпечення, прозорість і якість корпоративного управління) помітно впливає на прийняття інвестиційних рішень.

2. Країни, що не мають великих запасів енергоресурсів, але активно проводять ринкові реформи (Вірменія, Грузія, Киргизія, Молдова, Таджикистан та Україна). Формально ці держави сильно відрізняються одна від одної. Тим не менш, в їхньому досвіді залучення ПІІ є багато спільного. У Вірменії, Грузії та Молдові приватизація в енергетичному секторі та проекти створення нафтопроводів взяли на себе основну масу ПІІ. Досвід Киргизії і Таджикистану по залученню іноземних інвестицій обмежується в основному одним великим проектом у сфері золотодобування (по одному в кожній країні), при цьому приплив ПІІ в інші сектори вкрай незначний. ПІІ в Україні були більш диверсифіковані, що відображає більш розвинену структуру її промисловості.

За роки реформування спостерігалися тенденції до лібералізації інвестиційних режимів і деякого поліпшення інвестиційного клімату. Однак в країнах СНД існує ряд конкретних проблем, які негативно впливають на розвиток інвестиційної взаємодії як всередині СНД, так і з інвесторами з далекого зарубіжжя. Зокрема, до них відносяться:

1. Політична та економічна нестабільність в ряді країн СНД.
2. Слабка правова інфраструктура і недостатнє законодавче забезпечення іноземних інвестицій.
3. Незавершеність реформування економік країн СНД.
4. Неконвертованість або часткова конвертованість національних валют.

5. Слабка розвиненість банківської системи і фондових ринків системи країн СНД, слабка участь національних банків у розвитку реального сектора економіки.

6. Низький рівень платоспроможного попиту населення країн СНД.

7. Недостатній рівень розвитку інфраструктури для розвитку інвестиційної діяльності..

8. «Втеча» капіталу, яке підриває інвестиційну безпеку окремих країн Співдружності.

Для усунення перерахованих проблем і посилення інвестиційної активності на просторі СНД слід вирішити багато народногосподарських завдань.